

**Порядок реагування на доведені випадки булінгу (цькування)
у Харківському патентно-комп'ютерному коледжі
та відповіальність осіб, причетних до булінгу (цькування)**

За умови визнання Комісією з розгляду випадків булінгу (цькування) наявності фактів булінгу (цькування), директор коледжу протягом однієї доби повідомляє уповноважені підрозділи органів Національної поліції України (ювенальну поліцію) та Службу у справах дітей.

У разі невизнання Комісією факту булінгу (цькування) і незгоди з результатами рішення потерпілим (його представником), директор коледжу рекомендує звернутись постраждалому (його представнику) з заявою до органів Національної поліції України.

У разі доведення факту булінгу (цькування) у коледжі по відношенню до кривдника, потерпілого та свідків застосовуються заходи виховного впливу. Заходи виховного впливу застосовуються для відновлення та нормалізації відносин між учасниками освітнього процесу після випадку булінгу (цькування) з метою створення сприятливого для навчання та роботи освітнього середовища. Заходи виховного впливу мають забезпечити дотримання прав та інтересів сторін булінгу (цькування), необхідне виховання та освіту, соціальну та психолого-педагогічну допомогу.

Заходи виховного впливу реалізуються педагогічними працівниками коледжу із залученням необхідних фахівців із надання правової, психологічної, соціальної та іншої допомоги, в тому числі територіальних органів (підрозділів) служб у справах дітей та центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді тощо.

Необхідні заходи виховного впливу визначає та планує Комісія з розгляду випадків булінгу (цькування). Комісія визначає:

мету, конкретні завдання, зміст, методи та форми заходів виховного впливу;

критерії визначення співвідношення між запланованими та отриманими результатами заходів виховного впливу.

До завдань Комісії також належать:

оцінка потреб сторін булінгу (цькування) в отриманні соціальних та психолого-педагогічних послуг та забезпечення таких послуг, в тому числі із залученням фахівців служби у справах дітей та центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді;

визначення причин булінгу (цькування) та необхідних заходів для усунення таких причин;

визначення заходів виховного впливу щодо сторін булінгу (цькування) у групі, де стався випадок булінгу (цькування);

моніторинг ефективності соціальних та психолого-педагогічних послуг, заходів з усунення причин булінгу (цькування), заходів виховного впливу та корегування (за потреби) відповідних послуг та заходів;

надання рекомендацій для педагогічних (науково-педагогічних) працівників коледжу щодо доцільних методів здійснення освітнього процесу та інших заходів з малолітніми чи неповнолітніми сторонами булінгу (цькування), їх батьками або іншими законними представниками;

надання рекомендацій для батьків або інших законних представників малолітньої чи неповнолітньої особи, яка стала стороною булінгу (цькування).

Директор коледжу вживає необхідних заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг (цькування), стали його свідками або постраждали від булінгу, в тому числі залучення (за потреби) необхідних фахівців із надання правої, психологічної, соціальної та іншої допомоги тощо.

Заходи щодо надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу (цькування), здійснюються заступником директора коледжу у взаємодії з практичним психологом та затверджуються директором коледжу.

Практичний психолог у межах своїх посадових обов'язків:

діагностує стан психологічного клімату у колективі, де відбувається булінг (цькування);

за результатами діагностики розробляє план корекційної роботи з кривдником та свідками із залученням батьків або законних представників;

розробляє та реалізує програму індивідуальної реабілітації для потерпілого;

розробляє профілактичні заходи для групи, у якій зафіксовано випадок булінгу (цькування);

здійснює супровід педагогічних працівників, які забезпечують освітній процес для групи, в якій зафіксовано випадок булінгу (цькування);

забезпечує надання психологічного супроводу здобувачів освіти, які постраждали від булінгу (цькування), стали його свідками або вчинили булінг (цькування).

Педагогічні працівники, які забезпечують освітній процес для групи, в якій зафіксовано випадок булінгу (цькування):

виконують рекомендації комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) щодо доцільних методів навчання та організації роботи з неповнолітніми сторонами булінгу та їх батьками або законними представниками;

забезпечують інтеграцію антибулінгового компоненту в освітній процес, який визначається правилами поведінки учасників освітнього процесу, статутом коледжу, чинним законодавством; виробляють спільно з здобувачами освіти правила взаємодії групи під час освітнього процесу.

Відповіальність осіб, причетних до булінгу (цькування), встановлюється Кодексом України про адміністративні правопорушення, згідно з яким булінг (цькування), тобто діяння учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи або такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого, - тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.

Зазначене діяння, вчинене групою осіб або повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення, - тягне за собою накладення штрафу від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин.

Зазначене діяння, вчинене малолітніми або неповнолітніми особами віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, - тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин. Зазначене діяння, вчинене малолітньою або неповнолітньою особою віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, - тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин.

Неповідомлення директором уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України про випадки булінгу (цькування) учасника освітнього процесу – тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або вправні роботи на строк до одного місяця з відрахуванням до двадцяти процентів заробітку.